

LETNA PRIPRAVA

PREDMET: SLOVENŠČINA

Šolsko leto 2025/2026

PROGRAM: SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE – MEDIJSKI TEHNIK, TEHNIK OBLIKOVANJA

ŠTEVILO UR POUKA na leto/teden: 140/4

LETNIK: PRVI

UČNO GRADIVO ZA DIJAKE:

Umetnost besede: berilo 1

Na pragu besedila 1 (učbenik in delovni zvezek)

Učni listi

UČNE OBLIKE: frontalni pouk, delo v skupinah, delo v dvojicah, individualno delo, delo z besedilom

UČNE METODE: razlaga, metoda reševanja problemov, igra vlog, metoda neposrednega/posrednega opazovanja, metoda sodelovalnega učenja, metoda problemske razlage, metoda pogovora, metoda sistemizacije podatkov, seminarsko delo dijakov

UČNI PRIPOMOČKI: slikovni material, projektor, računalnik, učbenik, delovni zvezek, tabelski zapis, učni in delovni listi, knjige, revije, spletni viri

NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA:

sprotno ustno preverjanje in ocenjevanje, pisno ocenjevanje: razčlemba neumetnostnega besedila, pravopisni in jezikovni testi, oblikovanje besedilne vrste, interpretacija literarnega odlomka znanega ali neznanega besedila

USMERJEVALNI/SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Dijaki:

1. se zavedajo pomembne vloge slovenskega jezika in sporazumevanja v svojem osebnem, družbenem in poklicnem življenju;
2. razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenskem knjižnem jeziku;
3. razvijajo zmožnost pogovarjanja, poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja;
4. pri književnem pouku se usposabljaajo za branje in interpretacijo literarnih besedil na ravni razmišljujočega bralca: doživljajo, razumevajo, aktualizirajo in s pomočjo svojih izkušenj vrednotijo ter poimenujejo predvsem idejno-tematske plasti literarnih besedil; ta so iz domače in prevodne sodobne, novejša in starejša književnosti in so po dogovoru pri pouku izbrana izmed predlogov v katalogu;
5. ob srečevanju z raznovrstnimi motivi, temami in idejnimi plastmi književnih besedil razvijajo lastno samopodoba, zmožnost empatije, strpnosti, moralni in socialni čut, ob tem pa razvijajo tudi širšo sporazumevalno zmožnost tvorjenja in sprejemanja raznovrstnih neliterarnih besedil;
6. ob branju in interpretaciji literarnih besedil umeščajo v prostor in čas, se seznanjajo z njihovimi avtorji ter s temeljnimi kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja in sprejetosti pri bralcih;
7. ob branju in razvrščanju besedil se sistematično seznanjajo z razvojem slovenske književnosti in s sočasnimi temeljnimi deli ter avtorji iz evropske oz. svetovne književnosti, ki so pri pouku izbrana izmed predlogov v katalogu; prek spoznavanja osnovnih potez literarnega razvoja razumejo pomen slovenske književnosti kot pomembnega gibalca v slovenskem kulturnem in družbenem razvoju ter spoznavajo njen razvoj in pomen v primerjavi z drugimi evropskimi kulturnimi okolji.

LETNIK	TEMATSKI SKLOP	ŠT. UR	UČNI CILJI	VSEBINA (TEMA)	MINIMALNI STANDARDI	OBLIKE PREV. IN OCENJ. ZNANJA	NAČINI PREV. IN OCENJ. ZNANJA
1.	UVOD V KNJIŽEVNOST (LIT. TEORIJA), ANTIČNA KNJIŽEVNOST, HEBREJSKA KNJIŽEVNOST – BIBLIJA, SREDNJI VEK	36	Dijaki se usposablajo za branje in interpretacijo literarnih besedil. Ob branju in poslušanju umetnostnega besedila uporabljajo znanje literarne teorije, besedilo zvrstno opredelijo, povzemajo, predstavijo pesniški jezik, interpretirajo in aktualizirajo. Besedila umeščajo v prostor in čas, seznanijo se z njihovimi avtorji ter s kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja.	Časovna in kulturnozgodovinska oznaka antične književnosti (svet ljudi, bogov in polbogov). Homer, grško antično gledališče, lirika v antiki. Nastanek, sestava, kulturni in literarni pomen Biblije. Zgodba/psalm/prilika/legenda ... (ob primeru). Homer, Odiseja Sofoklej, Kralj Ojdip (DB) Zgodbe Sv. Pisma (DB) Prilika o izgubljenem sinu *druga izbrana besedila Časovna in kulturnozgodovinska oznaka slovenske in evropske srednjeveške književnosti. Pomen cerkvenega pismenstva (Brižinski spomeniki) in začetek slovenskega ljudskega slovstva (ljudska pesem in pripoved). Poglavitne zvrsti in vrste evropske srednjeveške književnosti (trubadurska lirika, viteški roman, epi, dramatika). Brižinski spomeniki, Pridiga o grehu in pokori Lepa Vida Kralj Matjaž *druga izbrana besedila	Dijaki poimenujejo literarno vrsto in zvrst. Znajo opredeliti literarno vrsto. Umetijo besedilo v literarno obdobje (čas in temeljne značilnosti obdobja). Prepoznajo temo in sporočilo besedila. V besedilu znajo poiskati najmanj dve literarnoteoretični prvini.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno
1.	REFORMACIJA, PROTIREFORMACIJA, BAROK IN RENESANSA	18	Ob branju in interpretaciji dijak lit. besedila umeščajo v prostor in čas, se seznanijo z njihovimi avtorji ter s kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja. Seznani se z razvojem slovenske književnosti in s sočasnimi temeljnimi deli in avtorji evropske književnosti.	Zgodovinske in kulturne okoliščine. Literarni in nacionalno-kulturni pomen književnosti reformacije. Pridiga (baročni slog). Pomen in vrste renesančne književnosti. Renesanačna novela, sonet. Renesanačno gledališče, Shakespeare. Roman. Primerjava oseb: Don Kihot, Sančo Pansa – idealizem, realizem. Tragikomičnost. Trubar: O zidavi cerkva Janez Svetokriški: Na noviga lejta dan Shakespeare, Romeo in Julija (DB) *druga izbrana besedila	Dijaki poimenujejo literarno vrsto in zvrst. Znajo opredeliti literarno vrsto. Umetijo besedilo v literarno obdobje (čas in temeljni značilnosti obdobja). Prepoznajo temo in sporočilo besedila. V besedilu znajo poiskati najmanj dve literarnoteoretični prvini.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno

LETNIK	TEMATSKI SKLOP	ŠT. UR	UČNI CILJI	VSEBINA (TEMA)	MINIMALNI STANDARDI	OBLIKE PREV. IN OCENJ. ZNANJA	NAČINI PREV. IN OCENJ. ZNANJA
1.	KNJIŽEVNOST RAZSVETLJENSTVA	12	Ob branju in interpretaciji dijaki lit. besedila umeščajo v prostor in čas, se seznanijo z njihovimi avtorji ter s kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja. Seznanjajo se z razvojem slovenske književnosti in s sočasnimi temeljnimi deli in avtorji evropske književnosti.	Narodne in kulturne razmere na Slovenskem v času razsvetljenstva, razsvetljenska miselnost oz. ideje in pridobitve Slovencev med razsvetljenstvom ter sočasno evropsko dogajanje. Linhartova prva slovenska komedija in začetki slovenskega gledališča. Valentin Vodnik in njegovo pesništvo ter njegova prva samostojna pesniška zbirka (značilnosti, razsvetljenske ideje, oblika, slog). Sprejemanje Linharta in Vodnika v sodobni kulturi. Predstavniki in dela evropske književnosti razsvetljenstva. Pojem klasicizma. Linhart, Ta veseli dan ali Matiček se ženi (DB) Vodnik, Zadovolni Krajnc *druga izbrana besedila	Dijaki poimenujejo literarne vrste in zvrsti. Znajo opredeliti literarno vrsto. Umestijo besedilo v literarno obdobje (čas in temeljni značilnosti obdobja). Prepoznajo temo in sporočilo besedila. V besedilu znajo poiskati najmanj dve literarnoteoretični prvini.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno

*Obravnavana so tudi besedila v skladu s katalogom znanja po izboru in presoji učiteljice.

LETNIK	TEMATSKI SKLOP	ŠT. UR	UČNI CILJI	VSEBINA (TEMA)	MINIMALNI STANDARDI	OBLIKE PREV. IN OCENJ. ZNANJA	NAČINI PREV. IN OCENJ. ZNANJA
1.	UVOD V JEZIKOVNI POUK	20	Dijaki razvijajo zmožnost poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja. Tvorijo učinkovita, ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna ustna in pisna besedila.	– besedni jezik – slovenščina kot prvi, drugi, uradni, državni jezik – jezikovne zvrsti – nastanek slovenskega jezika – jezikovne družine v Evropi, indoevropski jeziki – slovanski jeziki	Dijaki se zavedajo pomembne vloge slovenščine v svojem življenju, da se z materinščino najlaže in najuspešneje izražajo, da je slovenščina državni jezik, poznajo tudi položaj drugih jezikov v Sloveniji. Poznajo socialne zvrsti in okoliščine za njihovo rabo. Poznajo jezikovne družine v Evropi in umestijo slovenščino v ustrezno jezikovno družino in poddružino. Poznajo položaj slovenščine in drugih jezikov v organih EU.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno
1.	SPORAZUMEVANJE, PRAVOREČJE IN PRAVOPIS	24	Dijaki razvijajo zmožnost poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja. Tvorijo učinkovita, ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna ustna ter pisna besedila.	– sporazumevanje – dvosmerno, enosmerno – sporočanje – načela uspešnega sporočanja, faze sporočanja, sprejemanje besedil – pravorečje – prozodične prvine besedila, glasovne in prozodične prvine besede, glasniki SKJ – pravopis – zapisovanje prevzetih besed, pisanje skupaj, narazen, deljenje – razvoj pisave	Dijaki določijo izgovor zapisane besede, pravilno izgovarjajo glasnike slov. knjiž. jezika, poznajo samoglasnike, vedo, da so nosilci zlogov; poznajo soglasnike, pravilno zapisujejo soglasniške sklope; pri pravopisnem urejanju besedil upoštevajo osnovna pravopisna pravila in pravila za deljenje, pravila za pisanje skupaj/narazen/z vezajem.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno
1.	BESEDILNE VRSTE	30	Dijaki razvijajo zmožnost poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja. Tvorijo učinkovita, ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna ustna in pisna besedila.	– intervju – predstavitev osebe – predstavitev kraja – predstavitev postopka – predstavitev naprave/predmeta – uradni dopisi (zahvala, vabilo, opravičilo) – propagandno besedilo	Dijaki poznajo zgradbo uradne besedilne vrste in jo znajo tvoriti, poimenujejo besedilno vrsto, v vsebini zajamejo vsaj polovico smiselnih podatkov, podatke navajajo natančno, upoštevajo družbeno vlogo sporočevalca in naslovnika. Istovrstnih jezikovnih napak ne ponavljajo.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno

OCENJEVANJE ZNANJA:

Dijaki bodo v šolskem letu ocenjeni **vsaj dvakrat pisno** in **dvakrat ustno**.

MEJE ZA OCENE:

0–49 % NZD (1)

50–63 % ZD (2)

64–77 % DB (3)

78–89 % PDB (4)

90–100 % ODL (5)

INDIVIDUALIZACIJA IN DIFERENCIACIJA:

Diferencirane oblike (skupinsko, individualno, v dvojicah); **diferencirana/individualizirana obravnava** učne snovi glede na recepcijske zmožnosti dijakov in druge posebnosti tako v fazi organizacije in izvedbe pouka kot tudi pri preverjanju in ocenjevanju znanja.

INDIVIDUALNE PRILAGODITVE:

Individualne prilagoditve po IP-ju za posameznega dijaka/dijakinjo, ki ima po ZUOPP-1 odločbo o usmeritvi, so učna pomoč oz. dodatna strokovna pomoč, pisno ocenjevanje v skrajšani obliki oz. podaljšan čas pisanja, napovedano ustno ocenjevanje.